

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inšerate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izven
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Po pošti prejemam:

za

celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „

V upravništvu prejemam:

za

celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ 5 „ 50 „
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 100.

V Ljubljani, v sredo 2. maja 1900.

Letnik XXVIII.

Shod kat. političnega društva v Bohinju.

Preteklo nedeljo 29. aprila je sklicalo kat. pol. društvo shod v Srednji vasi, ki je zboroval v zadružni hiši kmet. društva. Zbralo se je do 400 mož, ki so z največjim zanimanjem sledili poročilu posl. dr. K r e k a. Kot vladni zastopnik je bil navzoč okrajni glavar iz Radovljice.

Gospod poslanec je naslikal politične razmere in omenil jezikovni boj, zavoljo katerega hira naša država. Ministerstvo Körber je prav srečno začelo. Hotelo je pokazati, da ima resno voljo ljudstvu pomagati, in zato predložilo več predlog največjega gospodarskega pomena, med temi tudi drugo železnico s Trstom, ki bo šla skozi Bohinj. Železnico mislijo zidati s posojilom, kar je brez posancev nemogoče, ko je proračunanih v ta namen 500 milj. kron, katerih vlada ne more na drug način dobiti. Večina poslancev je zato, če pride do glasovanja ali vsaj posvetovanja. Ker so pa Čehi zaradi postopanja vlade vznemirjeni, je velika nevarnost, da se to ne zgodi. Mi upamo, da nam Čehi, katerim smo bili doslej najzvestejši zavezniki, ne bodo nasprotovali, ki more ravno naša dežela glede prometnih sredstev tako slabo preskrbljena in nje železnica gre od Beljaka do Trsta po slov. zemlji. Po tej železnici bo vzdignjeno naravno bogastvo naše dežele, seznanili se bomo z modernimi pripomočki gospodarstva, ki bo dalo ljudstvu moč in blagostanje in tako pravo trdno omiko, pomagala nam bo iz naših žalostnih razmer. Čehom se mora naravnost povedati, da se nam železnica ne sme obstruirati? — Kaj jo morejo Čehi preprediti, ki jih je samo 60? Predno pride v zbornici do sklepanja, jo dobi v roke železnični odsek 48 mož strokovnjakov, ki točko za točko natančno prevdajo in potem predložijo zbornici. Naletnik tega odseka je češki inženir Kaftan, ki ga noče sklicati in nihče ga ne more prisiliti. Že to je zadosten pripomoček vladno predlogo pokopati. Še močnejše orožje imajo v obstrukciji. 60 mož z govorjenjem in vpitjem napravi tak ropot, da je vsako posve-

tovanje in sklepanje nemogoče. Brez sklepa drž. zbora pa ne more nobena vlada dobiti zato potrebnega denarja. Pred obstrukcijo Nemcev je vlada prihranila po blagajničnih preostankih 200 milj. gld., ki so se porabili za zboljšanje uradniških plač, uredbo valute in druge potrebne naprave.

Posojila vlada sama ni mogla vzeti in si je morala tako pomagati. Meseca decemb. 1899 je bilo še 40 milj. blagajničnih preostankov, 30 milj. v poštni hranilnici in 10 milj. v blagajnah. Nekaj denarja mora pa vsaka vlada vedno imeti. Če se primeri nenadna nesreča in je treba hitre pomoči, mora vlada v prvi vrsti priskočiti na pomoč. Vlada je zaradi onemoglosti parlamenta v največji zadregi. Eden ministrov je sam izjavil, da bodo morali vsak v svoji stroki znižati stroške za 10%.

To Čehi dobro vedo, saj je bil Kaizl finančni minister. Če ne dovolimo, mora vlada iti, ali se nam udati. Obstrukcija proti vladi ne bi bila napačna, če se ne bi šlo za koristi ljudstva. V sedanjih razmerah pa gotovo ni na mestu. Ne bo se dobil vedno minister, ki bi hotel za koristi ljudstva vzeti 500 milj. na posodo. Čehi nikakor ne nasprotujejo bohinjski železnici kot taki, ko so sami izjavili, da bo železnica njim več koristila kot Slovincem. Hočejo pa s tem vlado prisiliti, da jim prizna notranji češki uradni jezik. Slovenski poslanci so si svesti svoje dolžnosti. Z vsemi močmi se bodo potegnili za koristi ljudstva. Z vso silo bodo pritiskali na Čeha, da se dovoli železnica, in bodo s tem dosegli velik uspeh za celo državo.

Saj je južna železnica, ki nas edina veže s Trstom, v rokah zasebne družbe. To je res žalostna prikazen za celo državo. Zidala jo je država z ogromnimi stroški in jo potem prodala komaj za polovico družbi, ki je v rokah judovskih kapitalistov. Judje so vedno gledali, da bi izmolzli iz železnice kar največ mogoče. Še dandanes imajo ti prijatelji ljudstva pri nas prvo besedo. Znano vedno ovirati, da se judom ne škoduje. Zato se vlada ni oprijela take železnice, ki bi bila najbolj praktična, temveč take, ki ne bi južni ničesar vzela. Torej ne iz ljubezni do ljud-

stva in Bohinjcev, temveč iz ljubezni do judov se je rodila misel za to progo. Vkljub temu bo donášala velike koristi za celo državo in posebno za našo deželo. Vse pomorsko blago, ki je šlo na Koroško, Tirolsko, Solnograško in Gor. Avstrijo, se je vozilo doslej po Laškem. Gorenje dežele so dobivale blago iz Hamburga. Denar od vožnje, skladišč, colnine itd., ki bi lahko doma ostal, je šel na tuje. Hamburg se je povzdignil z avstrijskim denarjem, Genua in Benetke cveto z našimi močmi. Ko dobimo železnično zvezo skozi naše dežele, bo ta denar ves doma ostal, ko si bo železnica odprla vire velikega prometa, povzdignil se bo Trst in celi slovanski jug se okrepil in stopil v kolo modernih narodov in gospodarsko trden lahko zdržal navale na svojo narodnost. Zato naj tudi slovensko ljudstvo povsod zahteva to železnico.

Vzrok propadanja našega gospodarstva tiči tudi v slabih trgovskih pogodbah z vnanjimi državami. Laško vino uničuje domače vinorejce. Vlada je znižala colnino od 20 gl. na 2-5. Lahko so za odškodbo obljubili, da ne bodo nalagali davka na les, katerega smo posebno v obliki tabolet izvažali v veliki množini. Laško vino je preplavilo naše kraje in skoro uničilo domače pridelovalce, od znižanja davka na les pa vendar nismo imeli nobene koristi, ker je Italija sklenila pogodbo z Ameriko, ki prodaja svoj les ceneje v laških mestih, kot morejo naši trgovci. Južno sadje vozijo brez davek v našo državo. Prišli smo do žalostnih razmer, da se pomaranče iz Genua na Dunaju ceneje prodajajo, kot se morejo prodajati iz Gorice. Vzrok tega čudnega pojava nam je iskati v tarifi železnice. Če ima kdo 200 vagonov blaga iste vrste, ki ga pošlje po železnici, mu dovoli železnica skoro polovico ceneje vožnje. Veliki trgovci so dobro razumeli, se združili v družbe in sindikate, da bi bili deležni olajšav. Tako jim je lahek boj proti pridelovalcu, ki si ne more pomagati. To zapazimo tudi drugod. Gospoda, ki se vozi v prvem in drugem razredu, ima navadno proste ali polovične karte, in le priprosti mož vse plačuje in tako vzdrži železnico in državo. Re-

veži železnico vzdržijo, bogatini jo uživajo. Pri novih pogodbah bo treba gledati, da se napake odpravijo, da ne bomo več od dveh strani naenkrat udarjeni.

Mnogo škode napravi poštenim poljedelcem ponarejanje živil, kakor se posebno kaže pri margarinu. Ko bi vedno povedali, da je blago ponarejeno, ne bi bila nevarnost tako velika. Ker pa prodajajo te potvare, kojih izdelovanje prav malo stane, kot pristno blago, mora to vničiti poštenega živinorejca. Ker ima pa vlada resnično voljo ljudstvu pomagati, je predložila državnemu zboru postavbo proti margarinu.

Med vsemi vladnimi predlogi se pa kakor rešila zvezda najlepše sveti vladna predloga za osnovanje zadrug, ki edina more rešiti kmeta. Ta misel prodira vedno bolj in bolj med ljudstvo, ki je spoznalo, da si mora samo pomagati iz neznosnih razmer.

Pri nas so se zadrugam delale vse mogoče težave, nasprotovali so jim krogi, ki so jih v prvi vrsti dolžni podpirati, delali z njimi kakor paše, diktirala se kazni za kaznijo in nagajalo, nagajalo z raznimi šikanami, vendar jih niso vničili, ker vzele so iz socialne narave človeške in najnujnejših potreb našega časa. Včasih je bilo gospodarstvo prav jednostavno. Kar je kmet pridelal, je doma porabil. Denarja ni rabil; saj je celo davek plačeval s svojimi pridelki, z desetino. Te razmere, pri katerih se kmetu ni tako slabo godilo, kot vpijejo nasprotniki, so sedaj popolnoma spremenjene. Denar je postal prvi faktor narodnega gospodarstva. Proizvajanje, prodaja in kupovanje temelji na vrednosti denarja. Včasih je kmet cenil njivo, koliko časa ga bo živila, sedaj koliko nese in koliko je vredna.

Denar mora imeti; dosedaj je imel malo denarja. Kar eden ne more, morejo vsi. Drug se druži drugu, reveži prinesejo skupaj svoje groše, in kjer to ne zadostuje, vrednost svojega zemljišča, in tako povzdignejo kredit in dobijo kapital za svoje potrebe. Poprej je oderuštvo cvetelo povsod. Kdor je posodil denar na visoke obresti, je mislil, da bližnjemu še dobro stori. Denar se je

LISTEK.

Na Vestfalskem.

Piše J. Knific.

XII.

Bismarck 8. aprila.

V Bismarcku prebivam pod streho gostoljubnega pastora Friderika Beyerja. Sprejel me je z odprtimi rokami. Nikdar še ni bilo tukaj slovenskega duhovnika, in vendar prebiva tukaj in v bližnjem Schalke krog 200 Slovincov. V nedeljo sem oznanil na prižnici in v šoli še posebej naročil otrokom, da morajo vsi Slovenci priti v cerkev. Upam, da jih boste imeli veliko. In res, že včeraj, to je v soboto popoldan, se jih je zglasilo že precejšnje število.

V Bismarcku imajo samo zasilno cerkev, ki pa je vkljub temu zelo lepa. Sezidana je iz opeke in se po vnanjosti skoro ne razloči od sosednjih hiš; samo da je vrhu strehe majhen zvonik z malimi zvonci. Načrt za prostorno novo cerkev je že narejen; v kratkem prično zidati. Poslopje pa, ki služi sedaj kot zasilna cerkev, bodo prevzele šolske sestre, ki so nastanjene v zasebni hiši; sedaj imajo samo mal otroški vrtec.

Bismarck in sploh vsa ta okolica je z večine protestantska. Nahajajo se tukaj najrazličnejše verske ločine: ortodoksni luterani, disidentje, apostolski bratje, »Heils-armee«, itd. Najvažnejši so baptisti, ki imajo v Bismarcku svoje središče. V zasebni hiši imajo dvorano, v kateri se zbirajo k skupni molitvi in petju. Priprost delavec jim pridičuje. Molijo ne veliko, večinoma pojejo. Shod imajo ob nedeljah popoldan od treh do šestih. »Kar srce me je bolelo«, mi je pripovedovala stara ženica, »ko sem šla mimo hiše, pa so tako »vječali«, da Bog pomaga.«

Vestfalska, dasiravno se prišteva h katoliškim provincijam in ima izvrstne može v nemškem centru, je vendar oblagodarjena s protestanti. Primeroma lahko rečemo, da število protestantov dosega število katolikov. Ponekod so seveda le-ti, drugod pa oni v večini. V vsakem večjem kraju najdeš katoliško cerkev blizu protestantske, katoliško šolo poleg luteranske.

Človek bi menil, da taka mešanica verstev slabo vpliva na katolike, da le-ti postanejo versko mlačni, indiferentni. Pa ne; baš nasprotno: to še celo krepi katoliško zavest; vsaj tako so mi pripovedovali dušni pastirji; in ti so o stvari pač najboljši svedoki. Zopet nov dokaz, da boj krepi značaje. To

bodi v poduk nekaterim v domovini; veter očisti žito: pleve odnese, dobro zrno ostane. »Non veni pacem mittere in terram, sed bellum!« Zato pa: brezpogojen boj liberalizmu na Slovenskem; kompromisov značjen mož ne pozna.

Pač težko pastirujejo duhovniki na Vestfalskem. Koliko narodnostij ima v skrbi npr. samo naš ljubi Friderik Beyer! Nemci, neizogibni Poljaki, Čehi, Slovenci, Slovaki, Mažari, Italijani, Francozi, Holandci: vsi so njegove ovčice, vsem naj drobi kruh besede božje. Na vsak način težka naloga. In Friderik Beyer ji skuša biti kos. Francoščino govori perfektno; laščino ume za silo; iz poljščine se je naučil najpotrebnejših izrazov; Holandce tudi večinoma ume; Mažari govore nemško. Ostanjejo torej samo še Čehi in Slovenci; prvi dušne pomoči ne potrebujejo, za druge je povabil mene.

Interesanten človek ta Friderik Beyer. Obraz se mu vedno smehlja; vse poteze pričajo o njegovi ljubeznivosti. Vsi ljudje ga spoštujejo, naravnost ljubijo, tudi protestant. Za vsakogar ima prijazno, večinoma šaljivo besedo; ne zameri ničesar. »Daleč na okrog ni tako izvrstnega gospoda kakor so naš pastor«, mi pripovedujejo Slovenci.

Rojen je blizu Erfurta. Študiral je v Mo-

nakovem ob času kulturnega boja. V Paderbornu, kamor spada Bismarck, so prognali škofa, zatrli semenišče. Mladi Beyer je študiral bogoslovje v Würzburgu, kjer je bil tudi posvečen. Prvo službo je imel v Monakovem, kjer je izkusil jako mnogo. Ondi je ob priliki govoril tudi z našim presvetlim vladarjem in občeval z več avstrijskimi nadvojvodi. Ko se je polegel kulturni boj, se je vrnil v paderbornski škofijo.

Mož je jako izobražen; govori več jezikov. Sveta je videl že mnogo. Bil je na Dunaju, par dnij, predno je pogorel »Ring-theater.« V Rimu je bil že dvakrat, v Parizu celo trikrat. Izveden je v zemljepisji. Moral sem mu pripovedovati o naravnih posebnostih kranjskih; zlasti ga je zanimalo cirkniško jezero, katero pozna iz knjig. »Ob priliki Vas obiščem v Ljubljani; le glejte, da me boste dostojno sprejeli.«

Njegov »Steckenpferd« je vojaščina. Bil je enoleten prostovoljec kmalu po francosko-nemški vojski. Seveda sva pri steklenici Mozleca. Ej, to Vam je govoril o vojaškem življenju v pruski armadi! Baš kakor vsak bivši vojak. »Ampak Francozom smo jo pa dali po grbi l. 1870, he, he.« In pripovedoval je dolgo zgodbo o Metzu in Moltkeju. »S 300.000 vojakov se je bil Bazaine zaprl v

moral vzeti, kjer ga je dobil. Zemljišča so bila pogosto obtežena z vknjižnimi dolgovi nad svojo vrednost. Tu je bilo treba samobrambe s tesnim združenjem nesrečnih trpinov. Domače posojilnice po Raiffeisenovem načinu so prvi pojav tega združenja in samopomoči, posojilnice, ki dajo posojilo na poroštvo in poštenje in temeljijo na krščanskem duhu ljubezni. Pri vseh težavah, katere imamo sedaj prestati, me tolaži misel na procvitajoče posojilnice v naši deželi, katerim sem bil tudi jaz za botra pri njih rojstvu, ki se kakor trdni narodni stolpi postavljajo po naši domovini. Koristi naših posojilnic se že zdaj vedno bolj očitno kažejo. Saj je celo v našem deželni zboru vstal prerok Bileam, ki je imel navado preklinjati našo stranko in zadržujo gibanje, in jo je pred kratkim blagoslovljal zaradi uspehov pri posojilnicah.

Nasprotniki vedno vpijejo, da je s tem zapravljenec dana priložnost, da se še bolj zadolže in tako so posojilnice brez trdne podloge. Čuden ugovor. Odborniki delajo pri teh posojilnicah brezplačno. Če bo primankljev, bodo najprvo nje prijeli zaradi slabega vodstva. Pri drugih posojilnicah je treba gledati na velik dobiček, da si akcionarji dele mastne dividende, v časih — 30%, našim posojilnicam tega nikdar ne bo treba.

Premalo rezervnega zaklada je, pravijo, če bo zguba, kjer se bo poravnala. Najbolji rezervni zaklad temelje naših posojilnic je vse nepremakljivo premoženje udov, s katerim so drug za drugega porok.

Tako dajejo s svojim premoženjem večjo varnost, kakor kapitalisti, ki lahko zgrabijo denar in potem pobere kopita. Posestnik tega ne more.

Prva zarja, ki nam oznanja bolj bodočnost je snovanje posojilnic po vseh slov. krajih, da ohranimo in zberemo narodu njegovo premoženje. To bi bili dolžni podpirati vsi krogi, katerim je ležeče, da se blagostanje in moč narodna povzdigne, v prvi vrsti deželni zbor. Po drugih deželah, na Češkem, Moravskem, Tirolskem se posojilništvo na vse mogoče načine podpira. Dobijo podporo za osnovanje, knjige itd. Pri nas se mečejo pravim rodoljubom le polena pod noge in naši res prostomisljeni prijatelji upajo, da bodo dobili ljudstvo le z zabavljanjem čez farje na svojo stran.

Vlada na Dunaju nam je naklonjena. Zaupati pa moremo le v lastno moč, ki se že kaže v osnutju krepke zvezne centrale v Ljubljani. (Dalje prih.)

Zborovanje kat.-pol. društva v Kozjem.

(Izv. poročilo.)

Pretečeno nedeljo dne 29. aprila zborovalo je naše kat.-politično društvo. K zborovanju povabili smo našega deželnega in državnega poslanca č. gosp. Josipa Žičkar. Bilo je lepo in ugodno vreme in zato se je to zborovanje tako obneslo, da še menda do zdaj nobeno ne tako. Lehko trdimo, da bo

Metz; pruski vojaki so ga obkolili pod poveljstvom vrlega generalissimusa Moltkeja. Bazaine je uvidel, da podleže, in skušal prodreti skozi našo armado proti francoski meji. Cel dan so se bojevali ob trdnjavinih obkopi. 'Veliki molčečec' Moltke je cel dan nepremakljivo stal na mestu in premotrival, kako Prusi pobijajo Francoze in obratno. Še le proti večeru je postal nekoliko nervozen ter je rekel vojaku, ki je stal poleg njega: 'Naredite mi jedno cigareto.' Ob mraku smo potisnili Francoze v Metz. Cesar Napoleon je prihitel mestu na pomoč. Toda Prusi so ga zajeli pri Sedan, in po bliskovo so šli Nemci v Pariz, Versailles, Orleans... Mož se je razvnel. 'Dorchen, prinesi še jedno.' In zopet je prišla v veljavo ona stara:

Die alten Deutschen am Ufer des Rheins..

Pripovedoval mi je mnogo lepega, zanimivega. »Nemci izgovarjamo latinski v kot f. V Rimu sta se sešla Nemec in Španec. 'O infelices Germani', pravi Španec, 'quibus Deus verus est Deus ferus.' Pa tudi Nemec je vedel, kje Španca čevlji tišči; le-ti izgovarjajo namreč latinski v kot nekak b. 'O felices Hispani', mu odgovori, 'quibus vivere est bibere.'«

»Lahko noč, pa dobro spite«, mi je dejal sinoči, in res sem spal izvrstno.

dan 29. aprila ostal z zlatimi črkami zabeležen v zgodovini našega političnega društva. Zbralo se je ogromno število zaveznih mož iz celega okraja od Šentpetra pri Sotli gori do Dobjega, od Podčetrčka pa do Koprivnice. Videl si kmete, kateri so po tri do štiri ure oddaljeni in vender so prišli. Med temi bilo je 14 županov iz okraja se osebno vdeležilo, a 6 poslalo je svoje odbornike, tako, da je na shodu bilo zastopanih 20 občin. Prihiteli so tudi duhovniki in sicer deset jih. Tako je prav! Če ljudstvo vidi, da se pastirji za kako stvar zanimajo, tudi ljudstvo do tega veselje dobi in se zanima. Ne bom preveč povedal, če trdim, da je bilo 500 vdeležencev, zato so bili pa tudi prostori g. Fran Guček-a veliko premajhni in tudi vrt bi se moral še razširiti.

Ob 3. uri popoldne otvori gosp. predsednik zborovanje. Pozdravi s prisrčnimi besedami vse navzoče, g. poslanca in posebno one, ki so od daleč prišli, izraža veselje zaradi obilne vdeležbe, kar je znamenje, da se naš okraj zanima za katoliško narodno stvar. Poprosi gosp. poslanca Žičkar-ja, naj nam razloži svoje delovanje v deželni in državnem zboru, posebej še naj pojasni izstop slovenskih poslancev iz deželne zbornice graške. V prepričevalnih besedah, ki so izvirale iz dna rodoljubnega srca in ki so tudi našla pot k srcu, nam gospod poslanec razlaga dogodke v deželni zbornici v Gradcu. Naštevava krivice, katere se nam Slovencem godijo od strani nemško-nacionalnih kričarjev v Gradcu.

Za spodnji Štajer ima deželni odbor navadno zaprto mošnjo. Pa ne samo to. Z denarjem, ki ga plačujejo slovenski davkoplačevalci — podpirajo se ona društva, katerih smoter je Slovenca vgonobiti, ga z lastne zemlje potisniti, rekši naj gre s trebuhom za kruhom. Ali imajo naši ubogi slovenski dijaki kaj podpore iz Gradca? Ne! Pač pa se pridno podpira nemški Studenten-heim v Celju.

Deželni zbor in visoki deželni odbor smatra v obče Spodnje Štajersko kot popolnoma nemško last. — Vse dopise iz Gradca pošiljajo nam v jedino zveličavni nemščini in vse pritožbe zoper to krivično postopanje ostale so do zdaj brezuspešne. Napisi na železnici Poličane-Konjice so samo nemški in še kako so lepa slovenska imena prestavili n. pr.: Zbelovo-Plankenstein. Deželni odbor nastavlja nam samo take uradnike, kateri niso večši slovenskega jezika ne v govoru še manj pa v pisavi. Slovenci na spodnjem Štajerskem nimamo nobene slov. gimnazije, nobene gospodarske ne vinorejske šole. — Imamo sicer vinorejsko šolo v Mariboru za slovenske fante, a pouk na tej šoli je popolnoma nemški, a nje ravnatelj je celo s Pruskega — torej prava ponemčevalnica. — Nemci imajo 19 meščanskih šol, a Slovenci okroglo nič. In to naj bi bila jednakopravnost?

Kako očetovsko s spodnjim Štajerjem ravna gospodje v Gradcu, dokazuje regulacija učiteljskih plač. Zelo malo so se ti gospodje ozirali na Slovence in še posebej ne na kozjanski okraj, kjer smo tako daleč od vsake komunikacije.

Reke regulirajo le na srednjem in zgornjem Štajerskem, a na Spodnjem Štajerskem bivajo Slovenci in zato lahko čakajo.

G. poslanec navaja nadalje, da je stavil v deželni zbornici že vlni predlog glede regulacije reke Sotle, katera napravlja vsako leto ogromno škodo. Deželni odbor obrnil se je do hrvaške vlade v Zagrebu in katera je že lani meseca julija izjavila, da je s tem zadovoljna, a v Gradcu se ne ganejo. — Opisuje potem, kako težavno stališče so imeli slov. poslanci v Gradcu. Ako se je kateri oglasil in stavil kak predlog v slov. jeziku, kar ima gotovo vsak slov. poslanec pravico, zagнали so nemški nestrpnosti grozoviti vrišč in trušč, ter zapustili dvorano. In vsak predlog, ki so ga stavili slovenski poslanci v korist svojih volilcev, je nemško nacionalna večina kratkomalo s posmehom zavrgla.

Nam štajerskim Slovencem pristojala bi vsaj jedna tretjina poslancev, torej 20, ker nas je jedna tretjina prebivalcev, vendar imamo jih samo 8 izmed 60. A zdaj hočejo pomnožiti število poslancev od 60 na 70. In izmed teh naj bi bil samo jeden Slovenec — torej hočejo stari krivici še eno novo pridejati. — »To so torej vzroki, zakaj da

smo deželni zbornici hrbet obrnili« skonča g. poslanec.

Živahno pritrdjevanje in pohvala glasi se gospodu poslancu. (Dalje prih.)

K uravnavi Pivke.

(Dalje.)

Vodne zaloge in nabiravniki so v šuplem gorovju v Snežniku in Javorniku, v katerem je mnogo dolin in kotlin, ki nimajo nikakega nadzemjskega odtoka; od staroškaškega Stržena pripovedujejo, da je naravnost v zvezi s cirkniškim jezerom, ker se v njegovem izviru neki nahajajo tudi ribe. Da bi pivkina voda travi pognojila, si skoraj ne upam trditi, a donaša drugo veliko korist, kadar nastopi o pravem času. Prvič daje in ohrani mlakam potrebno vlažnost, in drugič zamori neprešteto množino črva in bramorja, ki sta velika in huda nadloga pivški dolini. Kadar je črv pod zemljo, po grižah in gričih, koder voda ne seže, vse preje, da ni kaj kositi. Neznano veliko po polju in travi škode dela tudi bramor, in menda nikjer na svetu te nesnage ni toliko, kot na Pivki.

Tukaj ni postovk, da bi pobirale te škodljivce, in vran je le malo. Zaradi tega bi se bilo treba pri uravnavanju Pivke na vsak način ozirati tudi na to, da bi se dolina umetno namakala. — Pri tem urejevanju je vsekako poglavitno delo na srednji Pivki od izvirka Mišjeka in trnskega Stržena do Zej, oziroma do mlina v Kačku ali do jeza pri Jerinovem mlinu, kajti na tem prostoru izstop Pivke največ škode dela in bi se najlažje pomagalo. Niso mi na razpolago natančni podatki strme ali padca vode od prvega izvirka do jezov, katera odtekanje ovirata. A kolikor oči dajo, sodim, da bi bilo treba od mlina pri izvirku Mišjeka do radohovskega mosta izkopati strugo in jo pod mostom ter dalje do mosta pod Št. Petrom nekoliko znižati. Od tega mosta dalje bo kazalo zopet strugo izkopati kolikor mogoče naravnost do mlina v Kačku, v jezu pri tem mlinu napraviti zatvornice s toliko nižjo strugo, da bi se vode tudi ob času, kadar trava raste, lahko odtekale, ne da bi prestopile breg izkopane struge, a ob času, ki je ugoden za namakanje mlak, bi se zatvornice zapirale.

V ta poslednji namen bi morda kazalo jez tudi še nekoliko zvišati. Kadar bi bile zatvornice zaprte, bi se v mlinu lahko mlelo in pila bi rezala. Ako bi ne zadostovalo povišanje pri mlinu v Kačku, bi se utegnile te zatvornice napraviti pri drugem, t. j. Jerinovem jezu, oni v Kačku pa popolnem podreti. Za namakanje radohovskih in klenskih mlak bi bilo morda treba napraviti zatvornice pri radohovskem mostu. Na marsikaterih sedanjih mlakah bi pa gotovo postale lepe njive, ako bi se struga uravnala.

Da bi uravnava Pivke kje škodila, se ni bati. Na ljubljanskem barju bi je še ne čutili, kajti pivkino povodenj ustavljajo najprej postojinski jezovi in jama, ki jo počasi požira; potem nezadostni požiravniki planinske doline. Tudi na dolnjem ozemlju proti Postojni bi se ne spremenilo veliko; staroškaški Stržen in Izvirek že sama ob sebi najprej zalivata spodnje kraje, in gorenja Pivka bi morda le kake ure poprej pritisnila k njima, kolikor jo zdaj zadržuje pomanjkanje ravne struge in po leti trava na mlakah, po katerih se pretaka. Ima pa že zdaj svojo najvišjo mero, katere ne more prestopiti, ker njeni tesni izvirki in morda tudi višina njenih podzemeljskih zalog branijo, da ne more več vode hkrati iz podzemeljskih hramov. Strahovi zastran drugodne škode so torej prazni.

Kar se tiče vodnega stanja, oziroma najvišjega stanja ob povodnjih, je posestnikom ondotnih zemljišč popolnem znano, in zanesljive podatke o tem inženirji zamorejo dobiti pri davčnem uradu v Postojni. Skoraj vsako leto, vselej pa, kadar Pivka preplavi mlake in nekatere njive o poletnem času, prosijo dotična županstva za odpis davkov, in komisija pod načelstvom davčnega uradnika pregleda poškodovana zemljišča ter zapiše vsako parcelo, katero je voda dosegla. Davčni urad bo gotovo rad postregel in prepustil na razpolago inženirjem omenjene zapiske, ker je v njegovem, oziroma državnem in tudi deželni interesu, da se stanje zemljišča zboljša in s tem

davčni prihodki povišajo. Udeleženci-posestniki poplavljenih zemljišč bodo gotovo radi prispevali po razmerah svojega ubožstva k uravnavanju vode.

Merodajni krogi naj skušajo ukreniti, da si bodo določene jim prispevke kolikor mogoče z delom odslužili, in se ta dela prej ko moč pričela. Kdor sam ne vidi in ne skuša, ne more verjeti, kakšni reveži so kmetovalci na Pivki v današnjih razmerah in koliko morajo trpeti zaradi vsakršnih vremenskih nezd. Po zimi visoki snežni zameti in grozovita burja, večkrat povodnji po travnikih in njivah ob najneugodnejšem času, da se ne more ne orati, ne sejati, ne saditi, za povodnjami zopet suša, da hoče vse zgoreti po polju; le ena setev, a še ta vedno v nevarnosti.

Večkrat žito po polju lepo raste, pride potreben in zaželen dež, a z dežjem vihar, brez katerega tukaj ni vremenskega spremena tudi po leti ne. Vrže in paval žito, čezenj preraste slak ter drug plevel, in pridela se potem le malo drobnega lahkega zrnja. Če Bog ne da krompirja, fižola, zelja in nekoliko repe, je lakota na Pivki gotova. A ni ga tudi bolj potrpežljivega človeka od Pivčana. (Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. maja.

Poslovni načrt državnega zbora

Prihodnji torek, dne 8. t. m. se toraj snide zopet avstrijski parlament, da nadaljuje z delom, ki se je v zadnjem času izredno nakupičilo. Dnevni red prve seje poslanske zbornice smo že objavili. Govorila bota o spremembi obrtnega reda v seji dne 17. marca izvoljena glavna govornika Wrabetz in Büheim. Vlada predloži menda že v prvi seji svoj jezikovni načrt za Češko in Moravsko in takoj se izvoli posebni jezikovni odsek. Poučeni krogi trdijo, da Čehi volitvi v ta odsek ne bodo nasprotovali ne z opozicijo in ne z obstrukcijo, ker jim je mnogo na tem, da se popolno pouče o načrtu samem in izvedo mnenje vlade ter nemških tovarišev. Vsporedno s tem odsekom bo deloval odsek za investicijske predloge ter socijalno-politični odsek, ki se bo pečal z načrtom glede uvedbe 9 urnega delavnika v rudnikih in premogovnikih. Do 12. maja, ko se v Budimpešti snideta delegaciji, bo imela poslanska zbornica samo tri seje. Prvo branje jezikovnega načrta bo neki v prvih dneh druge polovice meseca maja. Postopanje nemških poslancev v jezikovnem odseku je odvisno samo od vsebine vladnega načrta ter od taktike mladočeškega kluba.

Postopanje poljskega kluba v državnem zboru še sedaj ni pojasnjeno. Nihče ne more vedeti, kaj store poljski poslanci, ako Čehi res prično z obstrukcijo. Na svojem zadnjem sestanku v Levovu so sicer izjavili, da ne gredo s Čehi v boj proti Körberjevi vladi. Tega od njih tudi nihče ni pričakoval, kdor pozna nazore v tem klubu in ve, da imajo z ministrom Pientakom zavezane roke. Toda na tem sestanku so oddali Poljaki še drugo izjavo. Rekli so, da se ne marajo družiti z nemško levico, ker so že iz koalicijskega poskusa leta 1894 spoznali, da je to velika politična napaka, kakor se je izrazil poslanec grof Dzieduszycki. Desnica bo toraj, kakor pravijo, razbita, ako prično Čehi obstrukcijo, z levičarji Poljaki ne gredo, toraj se pač ne ve, kaj bodo počeli. Desnica je brez Čehov odločno v manjšini in da bi Poljaki ostali v taki zvezi, ni misliti, ker jih je od nekdanj najti tam, kjer je večina. Izključeno toraj nikakor ni, da se poljski klub vdinja pri nemških levičarjih, ako bi res prišlo do katastrofe v desnici, ker le tedaj jim je zagotovljenih nekaj odličnih mest, brez katerih ne morejo izhajati.

Socijalni demokratje in obstrukcija

Načelstvo kluba 14 sodrugov v poslanski zbornici neki že oficijelno naznanja, kako stališče bo zavzel klub napram napovedani mladočeški obstrukciji. Ostali bodo namreč sodrugi napram njej pasivni, deloma zato, ker načelno priznavajo pravico obstrukiranja, deloma pa iskreno žele, da se ohrani parlament. Poslednji moment pri socijalistih sicer ni navaden, a pride pri avstrijskih voditeljih v tem slučaju v prvi vrsti v poštev, ker niso popolno prepričani, da bi si v slu-

čaju novih volitev mogli ohraniti svoje mandate.

Zaupnico ministerskemu predsedniku Szellu je podal minuli ponedeljek večer klub liberalne stranke pri svojem sestanku v Lloydovem klubu. To samo na sebi nima nikakega posebnega pomena, ker je bilo splošno znano, da ta klub ne štedi z zaupnicami, kadar se gre za kakega liberalnega prvaka. Posebnost je marveč to, da je zaupnico predlagal posl. Kristoffy, zagrižen pristaš Tiszove klike in potem takem zaveznik Banffyjev. Tisza in Banffy sta bila dosedaj najhujša nasprotnika ministerskega predsednika Szella, ker sta se bala, da ju bo za vedno izpodrinil z odločilnih mest. Sedaj se je pa nenadno našla tropesna detelja in sicer ravno na predvečer obletnice onega dne, ko je Banffy pred petimi leti na naročeno interpelacijo v zbornici na tako brutalen način insultiral tedaj na Ogerskem bivajočega nuncija Agliardija. Katoliška ljudska stranka, ki dosedaj ni naravnost nastopala proti Szellu, kakor tudi vsi pošteni ogerski krogi bodo sedaj pač vedeli uravnati svoje korake.

Francoski vladi napovedujejo boj na vseh koncih in krajih. Dne 22. maja se snide poslanska zbornica in takoj v prvi seji bodo nasprotniki Waldeck Rousseau-ove vlade vložili več interpelacij radi nesreč pri pariški svetovni razstavi. Največ jih bo moral seveda prečuti minister Millerand, ki je kriv zadnje in vseh prejšnjih nesreč. Lagal se je, da je razstava že gotova, akoravno je bilo dokazano, da na tem ni bilo nikake resnice. Listi opravičeno pišejo: »Gostov se ne vabi takrat, ko preti nevarnost, da se podere strop nad glavami.« Poleg nesreče zadnjo nedeljo je bilo na razstavnem prostoru ubitih nič manj kot 1600 delavcev, in ravno v ponedeljek se je zopet podrl oder pri neki stavbi, kjer so bili ubiti trije delavci, nekaj pa poškodovanih. Za vse te nezgode je več ali manj odgovorna vlada.

Dopisi.

Iz Rima, 28. aprila.

Kaj bi vam pisal od romanja? Kako se vrši, kako so zadovoljni? No, vrši se vse po programu, ki ste ga natisnili, ako se kaj spremeni, se pove na večer voditeljem, da avizirajo svoje ljudi, katere dobe pri zajutruku. Bistveno se sicer ne spremeni načrt, le dvakrat je bila že avdijenca pri sv. Petru in takrat je celo dopolne cerkev zaprta. Tudi mi bi bili že sprejeti, a nismo še bili pripravljeni, zato se je prosilo za nedeljo ali ponedeljek.

Romarji so pa vsi zelo zadovoljni. Seveda pri takem številu ne more iti vse kakor bi bilo na nitki; a če vidimo druge romarje, kako bolj begajo sem in tja, moramo reči, da smo Slovenci še nekako najboljše vredeni. To priznavajo tudi priprosti romarji.

Knezoškof nas spremlja povsod, mašuje pri skupni maši, ima ali sam kratek nagovor ali pa kak duhoven, ki je bil že prej naprošen v to svrhu. Do sedaj so pridigovali provincijal frančiškanski, en kapelan iz Anime, en duhoven iz Campo santo in danes v Lateranu dekan idrijski. Razlagajo ali škof sam, rimska duhovnika ali voditelj svojemu oddelku. Videli bodo ljudje veliko, duševno obzorje se jim bo razširilo in bodo si v dušnem obziru precej pridobili. Da, v sv. letu se v Rimu še posebno pozna, kaj se pravi biti katoličan. Zato smo včeraj prav obžalovali, da naših bratov Rusov ni med nami, zato smo molili v kapeli sv. Cirila in Metoda za njih povrnitev v katoliško cerkev. Da, sedaj vidim, da smo bratje in sestre, otroci enega očeta, h kateremu se zatekajo vsi.

Veliko smešnih prizorov tudi vidimo. N. pr. čudne so dvokolnice. Mule so ena za drugo vprežene. Včeraj se je eni utrgal jermen, kjer ima oje na sebi privezano. Voz je težek sam na sebi in naloženega precej. Eno mulo vzdigne na kviško, druga pade na tla, voz se obesi na zadnjo stran. Romar zakliče: Glej prikazen, kako mulo po zraku plava, a voznik je menda že vajen takih prigodkov. „O! o!“ zatuli in začne energično popravljati, in kmalu je v redu, da se zopet peha vse naprej. Sploh je videti, da so takih prizorov že vajeni, in če eden ne zmore, naglo priskoči drugi. In mule, potrpežljive

kakor so, se ne pritožijo nič, le mirno čakajo, da njih padron vse spravi v pravi tir. In otroci priskačejo, se postavijo na roke in delajo kolobarje in se hitro zavrtje proti nam, moleč roke s prošnjo za piccola moneta. Tako se poleg resne pobožnosti v cerkvi, ne manjka šaljivosti na cesti. Pobožnosti! Da, te se vidi tukaj obilno. Danes je bilo v Petrovi cerkvi poleg nas kakih 1000 romarjev iz Florence. V dolgi vrsti so se vrstili po osem v vrsti in glasno peli litanije. Vidilo se je obilno gospode možkega in ženskega spola, resnih, pobožnih obrazov, vse glasno moleč ali pojoč litanije. Večina ima v rokah malo knjižico, nalašč za sveto leto natisnjeno, tu se dobe kratke molitve, pesmi, psalmi in litanije. Četudi je dolga procesija, pojo nepretrgano, a ker je enoglasno, ne ugaja kaj drugim. En čas opazujejo, poslušajo in se zgube. Le pri nas se vidi, da ostanejo celo mašo ali cele litanije krog nas.

Nenavadno je našim ljudem, ko gredo zgodaj že v cerkev k maši. Ob petih zjutraj priženo pastirji svoje koze na najlepše ulice. Noben policaj jih ne podi stran, ko se koze vležejo vrstoma po trotoarju. Sedaj se prikaže kaka ženska z lončkom, a tudi kak gospod s kozarcem. Ovčar ga že od daleč zagleda in miga z rokami, naj ne gre mimo njega. Z nogu brene kozo, da naglo vstane in molze že v lonček ali kozarec, pri tem jo pa nagovarja, da ne breca: cara mia, sia in pace.

Ko pridejo v cerkev, jim zopet nekaj družega ne ugaja. Strežnik se prav po domače obnaša, gleda po cerkvi, hoče korigirati ali pomagati duhovnu, ko je povzdigovanja pozvonil, gre po cerkvi pobirati, da vlovi kako piccola moneta za kak namen.

Rim, 30. aprila.

Ravno še eno marko imam za 25 cent., najbolje jo porabim, ako »Slovenca« kaj sporočim, saj to je zadnje pismo iz Rima. Jutri že odpotujemo, torej mesto pisma pridemo raje sami. Danes sem videl cele trope ljudi odhajati na kolodvor že ob 1/6. uri in po zakristijah ni več tacega čakanja za mašo, kakor je bilo do sedaj. Eden drugemu vedno ministriramo, a vendar ne pride vsaki duhoven na vrsto. Zakristan te takoj pozna, kedaj si prišel, in ko bi hotel katerega preskočiti, te bode takoj zavrnil, da še nisi na vrsti. Ljudstvo se prav lepo zadržuje.

Dr. Pick, ki oskrbuje že 15 let stanovanja za romarje po Rimu, mi je pravil, da so mu hoteli sijakarji štrajk napraviti. Do sedaj so namreč zahtevali za celi dan po deset lir, a kar jim v glavo pride, da za nje bi ne bilo napačno, ako bi se jim plačalo petnajst lir na dan. Romarji imajo tako dosti denarja, njih večina samo enkrat v življenju v Rim pride, torej naj plačajo za ta izvanredni vžitek tudi pošteno. Odgovoril jim je: Prav, da si želite stanje zboljšati, toda kar 5 lir povišate naenkrat, res junaska srčnost starih Rimcev po vaših žilah teče. Ostane, kakor zahtevate, 15 lir, a jaz bom svetoval romarjem: pij na dan en liter vina več, pri vošči si še golaš na vrh, a hodi rajši peš, kakor da bi naenkrat pet lir več plačal. — Seveda so začudeno pogledali in se udali.

V Neaplu je menda sila tujcev, včeraj sem slišal avtentično, da ni skoraj stanovanj več tam dobiti in da je vse precej drago. Znižanih cen nočejo dovoliti. Včeraj vsaj se je tako govorilo, kar je nekatere razburilo, da so rekli: pa ne gremo, brez Neapola bomo tudi živeli. Če se je kaj spremenilo, do sedaj še ne vem.

Včerajšnja avdijenca je napravila tak vtis tudi na ljudi, ki so kaj več študirali, da pravijo: morem li kaj večjega, veličastnejega še videti, kakor je avdijenca pri papežu? Raji hočem odriniti domu, da mi prijetnega spomina kaj družega ne raztrese.

Danes je bolj hladno, rosna okna so bila, ko smo zgodaj vstali, krasno jasno nebo italijansko. Sploh imamo prav srčno glede vremena. Ko smo šli prvič k sv. Pavlu, bilo je toliko prahu, da smo bili vsi rujavi. Marsikateri je rekel: sedaj še le spoznam, zakaj so imeli stari Rimci toliko kopališč; ne samo radi vročine, ampak še več radi snage; kako bi dobro delo, ko bi se človek skopal in oblekel čisto obleko.

Drugi dan nam je po noči že dež namočil tla, da je bilo prav prijetno hoditi ali voziti se, in potem je skoraj vsako drugo noč malo porosilo, da je ohladilo ozračje in pospralo ceste, le enkrat smo dežnike rabili, a še takrat prav malo časa.

Nekateri Goričani so šli že po noči v Neapolj, a se vrnejo že jutri nazaj, da z nami odpotujejo. Malo huda bo dve noči na vagonih in potem zopet dve iz Rima do Gorice.

No, spočili se bomo doma in varčevali tudi, da si nadomestimo, kar smo sedaj zapravili. Žal ne bo nobenemu, da se je udeležil potovanja, ne glede truda, ne glede denarja. Dve številki »Slovenca« sem dobil, oh, kako so se ga ljudje razveselili. Ker slučajno nisem imel časa brati, nisem celi dan lista več videl. Krožil je na okrog, zahtevalo, naj se glasno bere, kaj je novega na Slovenskem, in veste, gospod vrednik, kaj so večinoma najraje brali? Dopis iz Rima.

y.

Knjige in časopisi.

»Dom in svet« št. 9 prinaša naslednjo vsebino: O lepoti Spisal dr. Fr. L. (Dalje.) — Osamela mladika. Zložil Silvin Sardenko. — Pod rimskim orlom. Povest. Spisal I. M. Devič. (Dalje.) — Pomlad — se poslavlja. List iz umetnikovega dnevnika. Spisal F. S. Finžgar. — Bor. Zložil Vinko Vinič. — Dr. Benjamin Ipavic, skladatelj slovenski. Življenjepisna črtica. Ob sedemdesetletnici njegovega rojstva napisal M. P. — Stari srakoper. Črtica iz njegovega življenja. Spisal Iv. Koprivnik. — Književnost: Slovenska književnost. Knjige »Slovenske Matice« za leto 1899. 4. Matija Kračmanov-Valjavec: Poezije. 5. Beneška Slovenija. — Mladiški cvet. — Ruska književnost. — Časopis. — Razne stvari: Načrti za Prešernov spominik. Naše slike. — Na platnicah: Pogovori. (Dalje.) — Slike: Kapitol (Campidoglio) v Rimu. — Iz tržaške okolice. — Portret. (Slikal Fr. Hrovat.) — Portret. (Slikal Fr. Hrovat.)

Jos. Stritarja zbrani spisi. VII. Ljubljana. Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg. 1899. Izšel je zadnji sedmi zvezek Stritarjevih »Zbranih spisov«, ki nosi naslov: »Dodatni spisi«. Poleg igre »Logarjevi« je zbral Stritar v ta zvezek nekaj spisov v prozi: »Levstik, Nova pota, Dunajska pisma, Kritična pisma«, pa nekaj pesmi, ki so bile doslej sem ter tam raztresene. Nazori Stritarjevi so vsem znani, zato nam tu ni treba iznova o njih govoriti. Omenimo le, da je utaknil v zadnji zvezek tudi »Dunajske sonete«. No, pri nas se je že tako zjasnilo, da nihče ne bo šel iskat nazorov h Stritarju. Pač pa je Stritar mojster v obliki in jezika se le učimo od njega!

»Pučki Prijatelj«, na Krku dvakrat mesečno izhajajoči poučno gospodarski list, objavlja v svoji 9. številki 25. travna nastopno vsebino: Škropljenje proti peronosperi. Piše F. Trampuž. — Ribarstvo. Mreže. Piše B. Petrič. — Svinjska kuga. J. Tomašič. — Critice o gospodarstvu. — Vesti iz sveta. — Gospodarske vesti i sitnice. — Razne vesti.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. maja.

Shod katol. političnega društva v Bohinju. Sklenjeni sta bili v nedeljo na tem shodu nastopni resoluciji: 1. Shod katoliškega političnega društva v Srednji vasi z veseljem pozdravlja predloge osrednje vlade za zboljšanje gospodarskih razmer, ker upa, da se bo po njih znatno zboljšalo žalostno stanje našega naroda. Posebno druga železnična zveza s Trstom bo za nas največjega pomena, ker je bila naša dežela dosedaj med zadnjimi glede prometnih sredstev. Upa, da se bo po tej železnici živahno razvilo gospodarsko življenje naše dežele, ko bomo imeli odprt trg na Dunaj in Trst. Obžaluje nameravano obstrukcijo čeških poslancev proti vladnim predlogom. Zahteva od svojih poslancev, naj z vsemi močmi pritiskajo na Čehe, katerim smo bili najzvestejši zavezniki, naj nikar ne preprečijo gospodarskih predlog osrednje vlade, ker bi bilo to nam v največjo škodo. 2. Shod se izreka za društveno gibanje v naši deželi, kakor se nam kaže v raznih za-

drugah, ki edino more rešiti kmetijski stan in mu dati ono stalno moč, katero potrebuje v sedanjih žalostnih razmerah. Kmetijsko društvo v Srednji vasi je v enem letu svojega obstanka udom in neudom rodilo velike koristi. — Obžaluje strastno nasprotovanje, s katerim se društvom delajo težave, in postopanje nekaterih krogov, ki so v prvi vrsti dolžni podpirati to gibanje, pa mu nasprotujejo, ker ne razumejo potreb našega časa. Upa, da bo vlada z vsemi svojimi organi podpirala to zadnjo rešitev revnega kmeta.

Umeščen je bil 1. maja č. g. Matej Sitar, župnik v Št. Juriju, na župnijo Šmarje, in č. g. Anton Mali, upravitelj, na župnijo Javor.

Konkurzni izpit delajo č. gg. Josip Erker, župni upravitelj na Topli Rebri, Alojzij Šarec, kapelan v Šmartinu pri Kranju, in Frančišek Žužek, kapelan v Dolenji Vasi.

Deželni zbor kranjski ima jutri popoldne ob 3. uri 14. sejo. Na dnevnem redu so nerešene točke zadnje seje in nastopna poročila: o vodovodu za Novomesto in okolico z dotičnim načrtom zakona; o razširjalnih zgradbah, ki so se izvršile lansko leto v deželni blaznici na Studencu; poročilo, zadevajoče napravo vodovoda za mesto Kranj in okolico; o prošnji mestne občine Ljubljanske, da bi deželni zbor podpiral njene želje gledé vračanja državne brezobrestne ponapredščine in 3% nega posojila; o prošnji posestnikov iz Huj in Klanca, da bi se dovolila podpora za popravilo mostu čez Kokro; o poročilu deželnega odbora gledé nekaterih osebnih zadev.

Učiteljske spremembe. Nadučitelj Val. Pin v Knežaku je premeščen v Predoslje, na njegovo mesto pa pride ondotni nadučitelj Karol Česnik. Definitivno je imenovana začasna učiteljica Leopoldina Tomšič v Ribnici in sicer za Srednjo vas pri Kočevju.

Kapelo v garnizijski bolnici v Vodmatu je včeraj blagoslovil g. vojaški kurat Fr. Ivanetič ob asistenci šempet. kaplana g. A. Plečnika. Za kapelo so adaptirali sobo v prvem nadstropju onega poslopja, kjer imajo bolni vojaki svoje bolniške sobe, tako da imajo prav tik sebe Boga, katerega lahko gredo molit. Jako okusno je sobo namenu primerno poslikal sobni slikar Fr. Stare, strop ima podobo zvezdnatega neba. Na vsako stran altara je g. Ant. Jebračin na zid naslikal podobo sv. Jožefa in sv. Jurija, kar se lepo poda v kapeli vojaške bolnice. Oltar je prenešen iz stare garnizijske bolnice na Dunajski cesti; čedno ga je popravil in pozlatil g. Aleks. Goetzl. Da se je kapela tako lepo okrasila, je pripomogel g. vojaški naddeleovodja Žitkowsky, ki je s svetom pomagal, kjer je bilo treba. Narednik Jagodec je za včerajšnjo slovesnost s cveticami ozaljšal kapelo. Ob 1/10. pripeljal se je ekszellenca Höchsmann s soprogo in hčerama; navzoči so bili komandant garnizijske bolnice nadštabni zdravnik vitez Wagner, štabna zdravnik Lonauer in Stare s soprogama, vodja sanitetnih vojakov in rekonvalescenti. G. Ivanetič blagoslovil kapelo, daruje sv. mašo, po sv. maši v izbranih besedah nemško in slovensko opiše vzvišen pomen današnje slovesnosti; moli za cesarja in avstrijsko vojsko ter dá blagoslov z Najsvetejšim. Globoko je bila ganjena vsa navzoča vojaška gospoda ves čas svetega dejanja. Naj po besedah kuratovih rosi obilen blagoslov božji na bolnico, na kapelico in na nje, ki bodo v kapeli prosili božjega blagoslova.

Matevž Kert †. Včeraj 1. maja je bil pokopan v in kr. major v pokoju gospod Matevž Kert. Pokojnik je bil rojen v Kropi leta 1842, latinske šole je obiskoval v Ljubljani in po dobro izvršeni zrelosti skušnji leta 1862 šel je na Dunaj učiti se prava. Zaradi nezadostnih sredstev je pustil visoke šole in šel prostovoljno k vojakom, kjer je postal častnik leta 1866 ravno pred laško vojsko. Kot vojak je bil mož na svojem mestu, čislán od svojih višjih in ljubljen od svojih podložnih. Zvest in natančen v svoji službi povsod se je do časti c. in kr. marjorja in kot tak je stopil pred nekaterimi leti zaradi slabega zdravja v pokoj, katerega pa ni dolgo užival, kajti 29. aprila ga je, kakor smo poročali, rešila smrt dolge in

mučne bolezni. Pokojnik je bil zelo ljubez-
njivega značaja, narodnega prepričanja, iz
srca udan svojim prijateljem, katerih je imel
mnogo v vseh stanovitih. Svojo bolezen je
kot hrabri vojak z voljo prenašal in tudi kot
zvest sin katoliške cerkve prejel svete za-
kramente za umirajoč. Kako priljubljen je
bil ranjki, je pokazal lep pogreb, katerega
se je udeležilo mnogo vojakov in drugega
občinstva. Šel je tedaj počivat zopet eden iz
stare garde! Bog mu daj večni mir!

Ljubljanski občinski zastop je si-
noči imel sejo. Dal je naknadno stav-
binsko dovoljenje za mestno dekliško
šolo pri sv. Jakobu. Ker vlada ne da 15.000
gld. brezobrestnega posojila za gro-
fice Stubenbergove ustanove, dokler se ne
uknjiži, sklenilo se je nezaupni vladi izde-
lati zadolžnico, da se dobi posojilo. Re-
kurz gosp. Fr. Jakopiča proti nameravani
zgradbi Fr. Cacaka, se je zavrnil, ko je g.
Plantan g. Jakopiča silno obdelal v »žetie«.
V občinsko zvezo se je sprejel proti
plačilu 200 kron neki Andrej Kles, podčastnik
pri 27. pešpolku. Meščanske podpore
po 60 vinarjev na dan sta dobila Ig. Kle-
menc in Iv. Hren, po 40 vinarjev na dan
pa Hipolit Bilina, Marija Cigoj in Marija
Longika. O škontraciji mestne bla-
gajne, ki se je vršila 24. marca t. l., je
poročal obč. svetnik Svetek. Dejal je, da se
je našlo razun neke »računske napake« vse
v redu. Nagrado za pasje takse v
znesku 100 kron se je dalo stražnikom Her-
zogu, Ant. in Fr. Potokarju, ki so zasačili
60 gospodarjev, ki niso svojim psom pre-
skrbeli pasjih mark. Morali so plačati v
mestno blagajnico 480 kron. Prošnje za
podpore so se tako-le rešile: Odklonili
ste se prošnji umetniškega društva v Lju-
bljani in prošnja društva v podporo ubožnih
slušateljev prava na Dunaju. Določilo se je
nakupiti 6 slovenskih in 2 nemška izvoda
Konrada Grefa dela »Stara Kranjska« in jih
darovati mestnim šolam. Akademikemu sli-
karju Sternenu se je poleg 1000 kron
za njegovo sliko v »Mestnem Domu« dalo
še 400 kron nagrade. Prošnji dirkali-
ške zadruga, katera naznanja, da ne
more plačati zaostale najemščine, se je ugo-
dilo s tem, da se ji je plačilni rok podaljšal
do 1. 1902. Regulacija plač mestnih
pomožnih uradnikov se je izvršila po
debatih, v katero so posegli obč. svetniki rav-
natelj Senekovič, Lenče in Kozak. Določili
so 4 plačilne razrede. V prvi razred po 4
kron dnevene plače prideta 2 pomožna urad-
nika, v II. razred z dnevno plačo 3 in pol
kron 3 pomožni uradniki, v III. razred s
plačo 3 kron 4 pomožni uradniki in v IV.
razred s plačo 2 in pol kron pet pomožnih
uradnikov. Zato znaša letna potreščina na
leto več 16.523 kron. Stavbni odsek je
poročal, da se ugotovi prošnji dr. Val. Kri-
sperja za odobritev spremembe stavbnih črt
pri vogelnej parceli v Sodnih ulicah in na
Miklošičevi cesti. Sprejeto. Določilo se je
napraviti trotoar ob hiši št. 15 na Dunajski
cesti in ga zvezati s prelazom pri hiši št. 13
ter napraviti prelaz tudi pri Frelihovi hiši.
Nivel v Gradišču se je tako določil,
da pride pri vseh hišah znižan teren. Pri
Ermakorovi hiši se bode moral prag znižati
za 23 cm. Tlakovanje ulic je prišlo
zopet na dnevni red, dasi so bili občinski
svetniki prepričani, da so sedanje ceste pri
sedanjih financah dobre, ako bi imele toč-
nega cestnega nadzornika. A tlakovati se
mora, ker je župan pisal na vse strani in
se pogajal z raznimi tvrdkami za tlakovanje.
Določilo se je tlakovati z asfaltom Šelen-
burgove ulice in s portir-cementom Wol-
fove ulice za 23.501 kron na račun po-
sojila za tlakovanje cest. Poleg tega pride še
370 kron zavarovalnine. Župan Hribar je na
vprašanje obč. svetnika Bleiweisa še po-
vedal, da se bode moralo vedno odpirati
cesto na mestne stroške, kadar bode treba
popravljal vodovod, električni kabel ali pa
upeljavati elektriko v hiše. Obč. svet je
kljub temu sprejel predlagano tlakovanje
imenovanih cest. Obč. svetnik Lenče je
hotel, naj se mu napravi pri njegovi hiši
asfaltni trotoar na mestne stroške iz cest-
nega kredita, o katerem bi kot obč. svetnik
moral vedeti, da se je že posušil. Za sedaj
obč. svetnik Lenče še ne dobi asfaltnega
trotoarja. Ustanovitev mestne bol-
niške blagajne za posle se je odklo-

nila. Načrt je napravil mestni pol. svetnik
g. Podgoršek, ki je obč. svetu s svojimi so-
cijalnimi načrti postal pravcata nadloga. Odk-
lonitev se je motivirala s tem, da se je
oglasilo le 510 gospodarjev, ki bi zavarova-
vali svoje posle. Računi kažejo, da bi ob
tem številu blagajna shajala in manjšega
števila zavarujočih gospodarjev pač ni pri-
čakovati. Zato bi bilo bolje, da se opusti
tlakovanje ulic in osnuje mestna bolniška
blagajna za posle. Obč. svetnik Kozak je
kazal na to, da je bilo pri seji policijskega
odseka, ki je sklenila odklonitev, jako malo
odbornikov navzočih, ter je predlagal, naj
se odsek še enkrat posvetuje o zadevi.
Tudi ta predlog so vrgli v koš, pač pa so
sklenili, da se za letnih 150 gld. omisli go-
spodu Jankotu Bleiweisu uniforma, ker se
ga sicer kot tržnega nadzornika, kakor je
povdarjal obč. svetnik Tosti, premalo boje
in uživa premalo ugleda. Obč. svetnik Blei-
weis je poročal o delovanju prostovoljnega
gasilnega društva v I. četrtletju tekočega
leta. Ognjegasno društvo je v tem času po-
magalo pri 5 požarih. Za vse požrtvovalno
delovanje ognjegascev jim je obč. svetnik
Bleiweis privoščil samo opazko, da je to
»malo interesantna stvar«. Končno se je ob-
činski svet izrazil, da je pripravljen poslati
svoje zastopnike v novoustanovljeni kuratorij
preurejenega »Kmetijskega kemičnega po-
skuševališča za Kranjsko v Ljubljani«.

Knjige Matice Hrvatske za 1. 1899
je prejelo in razposlalo te dni tukajšnje po-
verjeništvu. Iz Zagreba javljajo, da je še
moči dobiti vse za lani namenjene knjige
— deset oziroma ednajst knjig, ker novi
člani dobe tudi hrvatskoslovenski slovník
za 3 gld. Kdor bi pristopil k »Matici Hrvat-
ski«, naj se blagovoli zglasiti pri njenem po-
verjeniku, trnovskem župniku Ivanu Vrhov-
niku v Ljubljani ali pri njegovem poobla-
ščencu, knjigovezu in tovarnarju g. Ivanu
Bonaču.

Deželni zbor štajerski je imel v
ponedeljek 18. sejo. V prizivno komisijo za
osebno dohodarino so bili izvoljeni poslanci
Walz, Link, Posek in Sutter, Julij Rakusch
iz Celja in Jos. Bancalari iz Maribora. Posl.
Forscher poroča o uravnavi Mure do ogerske
meje in predlaga, da bi država s predje-
mom v znesku 560.000 pokrila dež. prispe-
vek, ki naj bi ga dežela vrnila v 20 letih.
Po dolgi debati je bil vsprejet predlog, da
dežela v ta namen dovoli 560.000 kron s
pogojem, da država dovoli 280.000 kron
brezobrestnega posojila na 20 let. Dež. odbor
je predložil dežel. proračun, ki izkazuje
17.965.250 kron potreščine in 9.461.502
kron pokritja.

Iz Novega mesta se nam piše: »Sl.
Naroda« je v št. 95. z dne 26. aprila objavil
iz Novega mesta dopis in v lapidarnem slogu
napadel kapitelj, oziroma prošta, ker se je
iz kapiteljske hoste prodalo 80 smrek. Do-
pisnik je mnenja, da se je v kapiteljnu nujno
rabil denar in zavoljo tega je moral kapitelj
zdaj smreke prodati, in da je vsled tega
lesni trgovec napravil dobro kupčijo. Do-
pisniku lahko povemo, da so se smreke
prodale vže pretečeno jesen, in da je bilo
za smreke veliko ponudb. Sprejela se je po-
nudba g. L., ker je bila najugodnejša. Če se
še zdaj smreke sekajo, ni temu kriv kap-
itelj; lesni trgovci namreč zdaj računijo
tudi na kožo; tem naj dopisnik svetuje,
veliko uslugo bo storil mizarjem in ljudem.
Glede dobre kupčije povemo dopisniku, da
kupec in drugi ljudje dvomijo, če bo sploh
izhajal. Dopisnik misli, da bi smreke lahko
še 20 let rastle. To je njegovo mnenje, naše
mnenje je pa to, da smreka pod milejšim
podnebjem hitreje raste in hitreje dozori.
Zaradi tega je med posekanimi smrekami
tudi toliko slabih in z ozirom na to se je
neki posvetni gospod izrekel, da je morda
tukajšnje podnebjem premehko za smreke.
Vsako leto je moral kapitelj dati posekati
nekoliko smrek, katere so se bile posušile
in niso bile za drugo, nego za drva. Kap-
itelj je bil večkrat opozorjen na to. Do-
pisnik gotovo ne bo hotel, da bi kapitelj
svoje smreke imel samo za drva; tudi ne
more hoteti, da bi jih imel samo za senco
ali za »park«, ali da bi imel svojo hosto
samo za to, da »d a v k e« od nje plačuje.
Dopisnik seže malo preveč v zasebno pravo.
Dvomimo jako, če bi bil on kot lastnik te
hoste tako velikodušen, da bi jo imel samo

za omenjene namene. Neki star Novomeščan
tudi o tem dvomi. Ker je dopisniku tako
velika skrb za kapiteljsko hosto in za lepo
okolico, bi ga prosili, naj bi kapitelj pod-
piral, da bi smrek ne navrtali, da se cele
parcele ne zažigajo in uničujejo, kakor se
je to zgodilo l. 1898, ko se je morala cela
parcela vnovič nasaditi. Kapitelj je bil to
parcelo ravno zaradi olepšave mestne oko-
lice s smrečicami zasadil in v drugič je to
storil prošt sam na lastne stroške. Če bi bil
kapitelj nasprotnik olepšave mesta in okolice,
potem bi tega ne bil storil in bi bil dal po-
sekati vse smreke. Tega pa ni storil, ako-
ravno ve, da bo imel vsled tega veliko škodo.
Dopisnik naj nekoliko počaka, da bo hosta
zelena, in se bo prepričal, da je malo pre-
črno videl in da je preveč nagle jeze. Clo-
vek ima lahko soc. dem. in komunističke
nazore v teoriji, v praksi jih pa ne moremo
in ne smemo izvršiti; tega mnenja je gotovo
tudi dopisnik. Zatorej ne sme preveč v za-
sebno pravo segati; to bi bilo krivično.
Denar za smreke se je in se bo še porabil
za prenovljenje od trtne uši uničenih vino-
gradov in sedanji prošt in kanoniki bodo
znabiti morali zadovoljni biti s trudom,
užitka se bodo pa veselili drugi. Kar je ka-
pitelj storil, tako bi storil vsak moder go-
spodar. To naj je kot miren in stvaren od-
govor dopisniku »Slov. Naroda«. Grdo in
krivično je, sedanjega prosta in kanonike
svetu slikati kot sovražnike napredka No-
vega mesta in okolice. To je moglo storiti
le sovraštvu do duhovščine.

Kontrolne shode ob nedeljah in praz-
nikih je v bodoče prepovedala vojna uprava.

Iz Kamne Gorice, 29. aprila. Tudi
pri nas se je obhajal misijon od bele so-
bote popoldne do prihodnjega petka (od 21.
do 27. aprila). Misijonarja sta bila gg. oo.
franciškana Kasijan Zemljak in Aurelij Kna-
felj z Brezij. Udeleževali so se misijona fa-
rani prav pridno in poslušali z veliko unemo
temeljite govore; tudi spoved so opravili
večinoma vsi. Škoda, da je prav aprilovo
vreme preprečilo procesijo v četrtek popol-
dne, ki je obetala biti še lepša in krasnejša
kakor na veliko soboto.

**Duhovniške spremembe v lavan-
tinski škofiji.** G. Matija Eferl, kaplan na
Rečici, je prestavljen k Veliki nedelji. V Re-
čico pride g. Jožef Erker iz Kozjega. G. Ivan
Gorišek je premeščen iz Laškega v Bra-
slovče in v Laško pride g. Franc Hlastec
iz Rajhenberga. G. Anton Lajnič je postal
kaplan pri sv. Jakobu v Dolu in g. Franc
Lovrenko je postal kapelan v Kozjem. —
Umril je 26. m. m. g. Anton Lacko, duhovni
svetnik in župnik pri sv. Križu pri Ljuto-
meru v starosti 57. let. Služboval je v Št.
Jurju, Ormožu, Mariboru, Kapeli in končno
od 1. 1887. pri sv. Križu pri Ljutomeru.

Umril je v Mariboru gospod Ferdo
Ullrich, notarski substitut in kazenski
zagovornik.

V Mariboru se vrši dne 8. in 9. ve-
likega srpana glavna skupščina »Zaveze av-
strijskih jugoslovanskih učiteljskih društev«.

Štajerske novice. Za protestante
je štajerski deželni zbor spustil nekaj kronc.
Presbiteriju protestantske občine v Gradcu
je zvišal letni prispevek od 1000 kron na
3000 kron. — Zavarovalna zadruga.
Osnovni shod te zadruga, ki se je vršil na
poziv g. Kača dne 26. m. m. v Celju, je bil
zelo dobro obiskan. V osnovni odbor so
izvoljeni gg. Ivan Kač, dr. Serbec, dr. Dečko,
dr. Hrašovec, notar Baš, dekan Žičkar. —
Štajerski frančiškanski samos-
tani so se izločili iz tirolske provincije
ter se priklopili dunajski. — Surovost.
V Voitsbergu je rudar Jurij Steffel, doma
iz Slivnice, napadel na cesti nekega pekov-
skega pomočnika ter mu razparal trebuh. —
Premenjena pravila celjskega poli-
tičnega društva »Napreje« je namestništvo
potrdilo. Društvo priredi prihodnjo nedeljo
zborovanje s poučnimi govori. — Požar
v Mariboru je bil 26. apr. Pogorel je
konjski in svinjski hlev tovarne »Karl Gerdes
in sin«.

Wolfove lekoje spodnještajerskim
mestom. V soboto je govoril Wolf v Ma-
riboru. Ostro je napadal občinske zastope
spodnještajerskih mest. Najbolj se je spril
na ptujskega župana Orniga, ki izdaje
menda tudi slovenska naznanila. Take nem-
ške radikalce je pošiljal spat. S tem govorom

Wolf ni zadovoljen niti »Graz Tagblatt«,
češ, da je bil Wolf »irreführt«, ker so
vendar spodnještajerska mesta pokazala za-
dostno svojo radikalnost z »Bismarckgas-
sami«. Ptujski obč. svetniki so strašno raz-
žaljeni in brzojavlja podžupan Kaiser, da
bodo Ptujčani protestirali proti Wolfovim
izvajanjem. Nam se pa zdi, da je Wolf pre-
tuhtal odkritosrčnost spodnještajerskega nem-
škega radikalizma. — Iz Maribora so Wol-
fovi zborovalci poslali tudi Burom brzo-
javko. Z Wolfom je prišel v Maribor tudi
dr. Porzer. Pravijo, da je bilo zborovalcev
okolu 2000, ki so klicali »Heil!« tudi Schö-
nererju in zvečer zadivljeni poslušali v ka-
zini deklamacijo: »Bismarck, steh' auf!«

Koroške novice. G. Janez Ure, po-
sestnik v Voglah nad Celovcem, potuje z
gorenje-avstrijskim romarskim vlakom v sv.
deželo. Odpotoval je dne 24. p. m. — Pri
Elizabetinkah v Celovcu je dne 18. p. m. č.
s. Notburga Kofler praznovala 50letnico,
odkar je storila redovne obljube. — V Ce-
lovcu je umrl bivši gostilničar »pri Solncu«
H. Kokl, star 51 let. — Za I. podpred-
sednika kmetijske družbe je izvoljen g. A.
Supersberg, za II. g. J. Zeppitz iz
Črneč. — Dne 12. p. m. našli so blizu Št.
Petra nad Št. Vidom na polju zmznjenega
hlapca J. Dollinger, starega 47 let. Po-
grešali so ga od 7. marca. — Zoper volilno
preosnovo, kakor jo predlaga naš dež. odbor,
so soc. dem. priredili 12 shodov. — V Ma-
loščah blizu Beljaka snujejo novo mlekar-
nico. Dne 22. aprila je bil tam kmetijski
shod, pri katerem je jako poučljivo govoril
g. Šumi. Oglasilo se je že 112 udov.

Goriške novice. Dež. zbor je imel
danes sejo. Na dnevnem redu je bilo ime-
novanje 1. dež. odbornika in 2. namestnikov,
poročilo o dovoznih cestah k železnicam ter
o raznih prošnjah. — Za uradno poslopje in
jetnišnico v Sežani se bode vršila javna
dražba za oddajo zgradbe dne 22. t. m. ob
12. uri op. pri stavbnem oddelku c. kr. na-
mestništva v Trstu. Zgradbi ste proračunjeni
na 179.577 kron 54 h. — Pri občinskih vo-
litvah v Gorici je bil izvoljen v III. razredu
župan Venutti s 157 glasovi — »Eliza-
betinum« v Tomaju. Od monsignora
Urbana Golmajerja ustanovljeni zavod za iz-
gojevanje deklic deluje jako uspešno. Dolga
se je plačalo 1000 K, a ostane še svota
4000 K, katera se poviša z napravo šolske
sobe in vodnjaka na 7000 K. Za ta zavod
je daroval škof monsignor Strossmajer
2000 kron.

V postojnsko jamo priredi jutri na-
učni izlet ženska učit. pripravnica samo-
stana ss. milosrdnic v Zagrebu. Izleta se
vdeleži nad 70 hrvatskih pripravnic pod
vodstvom č. g. Seigerschmieda s petero se-
ster učiteljic.

Stavljenje koz. Počenši z 10. majem
1. se bodo vsak četrtek popoldne ob dveh
brezplačno stavile koze v velikej dvorani
»Mestnega doma«.

Nevihita. V Spodnji Hrušici je včeraj
popoldne tako padala toča, da je pobelila
polje

Ljubljanske novice. Tat v cerkvi.
V ponedeljek popoldne pridružil se je pri
cerkvi sv. Petra cerkovniku neznan človek,
ko je cerkovnik ravno hotel iti v zvonik.
Prosil je cerkovnika, da bi smel z njim
malo pogledat v zvonik, in res se je pri-
družil cerkovniku. V zvoniku se je neznanec
le malo trenotkov pomudil, potem se je pa
zmazal v zakristijo in ulomil ondi v nabi-
ralnik ter odnesel okolu 8 kron. Župnikova
kuhara ga je videla, ko je stopil iz zakri-
stije. Policija je bila še-le danes avizirana,
a je tatu že na sledi. Tat je zavohal, da ga
sledí policija, in je zginil iz Ljubljane. —
Levčevi golobi se nekaterim ljubljans-
kim fantom zelo dopadejo. Nek deček je
Levcu včeraj vzel dva goloba. Dečka in go-
loba je konfiscirala policija. — Kap je za-
dela Matijo Česnovarja. Razkladal je seno.
Nakrat je pričel tožiti, da mu je slabo in
dejaj, naj pošljejo po zdravnika. Ko je te
besede spregovoril, bil je že mrtev. — Že-
lezničarji in Ranzingerjevi hlapci
so se danes po noči na sv. Petra cesti
kreple namlatili. Dve patrulji stražnikov sta
naredili konec boja. Pri boju udeleženi že-
lezničarji so morali prebiti noč v špel-
kamri. — Slabo majniško veselico
so imeli včeraj ljubljanski socijalni demo-

krati. Ljudske veselice se je udeležilo kakih 40 soc. demokratov. Trije fantiči so vzbujali po Ljubljani mnogo smehu z rudečimi biciklji in papirnatimi rudečimi rožami na glavah. — V Ameriko je hotel Fran Novak iz Kot, okraj Črnomelj. Imel je napadni potni list. Stražnik z južnega kolodvora ga je oddal na Žabjak. Meseca aprila se je od ljubljanskega kolodvora odpeljalo 153 oseb v Ameriko. — Ponesrečil se je stolarski mojster Lipovč. Zlomil si je roko. — Ustanove za invalide po 60 kron na leto so bile v sinočni seji obč. sveta podeljene Antonu Blažiču, Janezu Stritarju in Matevžu Velkavrhju.

„Jakob Ruda“. Ta izvirna drama Iv. Cankarja je včeraj izšla v založbi knjigotržca L. Schwentnerja. Cena 1 K 20 h, po pošti 1 K 30 h. Kakor na gledaliških deskah, imela bode drama tudi na literarnem trgu gotovo znaten uspeh.

Tatvina. V noči od 25. na 26. aprila so neznani tatje ulomili v spalnico posestnika A. Likarja v Srednji Kanomlji pri Litiji ter odnesli denarja v znesku blizu 460 kron.

Poskušen samomor. 45 letni železniški paznik Anton Mihelič v Rojanu, se je postavil na tir bližajočega se vlaka, a vodnik je opazil to še o pravem času, tako da je nameravan umor radi slabih družinskih razmer prepredil.

Telefonska in brzojavna poročila.

Rim, 1. maja. Danes ob 11. uri so sprejeli sv. oče v zasebni avdienci premilostnega knezoškofa ljubljanskega, dr. Antona Bon. Jegliča; premilostni je vzel seboj svojega tajnika in dekana Novaka.

Benetke, 2. maja. Ravno odhajamo. V Ljubljano pridemo jutri zjutraj mej 4. in 5. uro.

Beljak, 2. maja. Danes ob 12. uri in 6 minut po noči je na postaji Feldkirchen na Koroškem posebni vlak, v kojem so se vozili romarji iz Galicije, trčil ob tam stoječi tovorni vlak. Pri nezgodi poškodovanih je neznatno osem potnikov; jeden potnik, imenom Janez Pieronczyk iz Zalene, poškodovan je toliko, da je moral zaostati, drugi potniki vozili so se z istim vlakom naprej. — Vzrok nezgodi je, da ni bila menjica prav postavljena.

Dunaj, 2. maja. Nadvojvoda Karl Ferdinand, tretji sin nadvojvode Karola Ludvika, se poda tekom meseca z oficijelno misijo v Madrid.

Dunaj, 2. maja. Socijalnodemotški majniški shodi so bili letos slabše obiskani nego druga leta.

Opatija, 2. maja. Včeraj se je rumunski kraljevi dvojici poklonil tržaški es. namestnik grof Goess.

Kutnagora, 2. maja. Posl. Pacak je včeraj tu poročal svojim volilcem. Dejal je, da je odločitev o obisku pravnih konferenc stvar shoda čeških držav in deželnih poslancev. Volilci so izrazili zaupanje poslancu in mladočeskemu klubu.

Bonn, 2. maja. Slikar Mihael Munkeasy je včeraj umrl v zdravilišču Endenich.

Vojska v Južni Afriki.

Generalissimus Roberts še vedno čaka, akoravno je že precej časa pripravljen na nadaljno prodiranje in je že pred dnevi dal dotični ukaz. Kaj ga še zadržuje, ne pove. Konj mu menda ne manjka, saj je po njegovi izpovedbi došlo zadostno število vprežne živine. Prav mogoče je, da ga ovirajo Buri, ki so sedaj zopet v precejšnjem številu zbrani severno od Bloemfonteina in mu je celo peščica Burov v gorah pri Thabanehu tako uspešno zapira pot, da Frenchov pomnoženi oddelek ne more naprej.

Maseru, 30. aprila. Reuterjev urad poroča: Buri se še vedno neovirano umikajo proti severu. Tudi angleške čete, ki so osvobodile Wepener, so se popolno umaknile.

London, 2. maja. Roberts poroča iz Bloemfonteina 30. m. m.: V soboto in nedeljo so Buri izvedli več napadov v okolici Thabanehu, toda divizija generala Rundle je na zelo ugodnem

kraju. Na pomoč sem mu poslal dve konjeniški brigadi ter jedno infanterijsko in oddelek infanterije na konjih.

London, 2. maja. Reuterjev urad poroča iz Thabanehu 30. aprila: Včeraj so Buri energično napadli angleško krilo, da bi se polastili gorskega prehoda in pretrgali pot angleškemu trainu. General French se je takoj spustil v boj in odposlal čete na gore, ki so zelo strme. V nočni temi so se Buri umaknili. Burska pozicija je nepremagljiva. Gore so bolj strme kakor pri Colesbergu in se raztezajo milje daleč v krogu okoli mesta. Položaj je nespremenjen.

London, 2. maja. „Pall Mall Gazette“ poroča iz Mafekinga: Buri razdirajo železnico južno od Mafekinga. Na Robertsovo vprašanje so odgovorila mestna oblastva, da Mafeking lahko še kljubuje mesec dni.

Zaročenca.

(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni. prev. I. B.—C.

(Dalje)

Govorila jej je o teh rečeh takó, da je mladenka strmela in rudela. Ko pa je opazila, da je v svoji bujni domišljiji premalo brzdala jezik, skušala je popraviti in na dobro stran obrniti vse svoje blebetanje. A navzlic temu se Lucia ne znebi neprijetnega zavzetja in zmedenega strahu. Jedva je z materjo zopet sama, razodene jej svoje misli. Toda Agnese, ki je bila bolj premetena, reši ji v kratkih besedah uganko in razloži skrivnost. „Ne bodeš še čudila“, reče, „kadar boš svet tako poznala kot ga poznam jaz; videla bodeš, da se takim rečem ni treba prav nič čuditi. Gosposki ljudje so vsi nekoliko prismuknjeni, ta več, oni menj, ta po jedni, oni po drugi strani. Za njih žlobudranje se ni treba zmeniti, posebno še, če jih potrebujemo. Poslušati jih moramo resno, kakor bi govorili samo pametne stvari. Ali si čula, kako je prestregla mene, kot da sem blebetala same bedastoče? Jaz se za to še zmenila nisem. Saj so vsi taki. Hvaljen bodi Bog; ta gospa se namreč menda res zanima zate in te hoče ščititi. Sicer pa, če prideš sedaj iz zagate, draga hčerka, in če boš imela še kedaj z gospódo opraviti, to jih bodeš še slišala, slišala, slišala!“

Gertrude bi se rada prikupila očetu gvardijanu, igrala bi rada vlogo zaščitnice, mislila si je, kako ugodno bode izkazana dobrota vplivala na njen sloves, tudi ugajala ji je Lucia in za njo je bila velika uteha, ščititi nedolžne ljudi, pomagati zatirancem in jih tolažiti. Vse to jo je ganilo, da je res pomilovala osodo obeh ubeglih nesrečnic. Na njeno željo in povelje odkazejo torej obema bivališče pri ključarici tik samostana in ravna jo z njima, kakor bi spadali mej samostanske posle. Mati in hči se veselita, da sta tako hitro dobili varno in častno zavetje. Radi bi ostali povsem nepoznani; a v samostanu to ni bilo lahko, tem menj, ker je bil blizu človek, kateremu je bilo veliko na tem, izvedeti kaj več o jedni izmed obeh, in v čegar duši se je k prvotni strasti in srdu pridružila še nejevolja, da je bil prevaran in da so ga prehiteli. Pustimo torej naši ubožici v varnem zavetju in se vrnimo v palačo k onemu človeku, kateri je baš nepotrpežljivo čakal izida svojega hudobnega podjetja.

Jednajsto poglavje.

Kakor tolpa psov, ki so zaman zasledovali zajca in se na pol mrtvi vračajo k gospodarju s povešenim gobcem in repom, tako so se v oni noči zmešnjave vrnili bravi na grad don Rodriga. Le-ta je hodil v temi gori in doli po prazni sobi gornjega nadstropja, odkoder se je videlo po vsej ravnini. Večkrat se je ustavil, nastavljal ušesa, gledal skozi razpoke razpalega okna ves nepotrpežljiv in nemiren. Ni si bil namreč svest, da se bode stvar dobro iztekla, bal se je tudi posledic svojega početja; kajti tako drznega in velikega podjetja se še nikoli ni bil lotil. Tolaži se s tem, da bodo bravi vse sledove previdno odstranili, a strah ga je tudi le sumnje. — „Kar se tiče sumnje“, misli si, „to je igrača. Radoveden sem, kdo bo

imel toliko drznosti, da pride gledat, ali je tu kaka deklina! Naj le pride cepec, sprejel ga bodem dobro! Naj le pride menih! In stara? Naj se gre solit! Pravica? Sodnik ni otročaj ali norec! Ali v Milanu? Kdo se briga v Milanu za take? Kdo jih bode poslušal? Kdo jih le pozna? To je popolnoma pozabljeno ljudstvo. Še svojega zaščitnika nima. Le brez skrbi! Kako bo jutri strmel Attilio? Videt bode, ali res le klepečem, in ničesar ne storim. In... ako bi nastala kaka sitnost... kdo ve? Kakšen sovražnik se bo poprijel te prilike... Tudi Attilio mi bode svetoval. Tu se gre vender za čast celega rodu.“ — Njegovi dvomi se nekoliko poležejo, ko začne premišljevat o prilizovanju, obljubovanju, s katerim bode skušal pridobiti naklonjenost deklice — in to je bila glavna naslada za njegovo strast. — „Strah jo bode, ker bode sama tu mej temi divjaškimi obrazi... za vruga, jaz jedini mej njimi imam človeški obraz... Morala se bo k meni zateči in me prositi, in če prosí...“

Mej tem, ko dela takó sam pri sebi lepe račune, začuje cepetanje, stopi k oknu, odpre je nekoliko, vleče na ušesa; oni so. — „In nosilnica? Vraga! Kje je nosilnica? Trije, pet, osem; vsi so; tudi Griso; nosilnice ni. Za vruga! Z Grisom obračunam.“

(Dalje prih.)

Umrli so:

28. aprila. Marija Knez, postreška žena, 58 let, Radeckega ceste 11. sušica možgan. — Marija Škrinjar, kurjača hči, 6 let, Zalokarjeve ulice 4, jetika. — Ivana Grošelj, sirota, 3½ leta, Streliške ulice 15, jetika. — 29. aprila. Anton Vidmar ribiča sin, 1 leto. Kolesijske ulice 10, catarrh. bronchialis. — Rozalija Kurutz, fotografa žena, 32 let, Valvazorjev trg 4, jetika. — Matevž Kert, c. in kr. major v pok., 58 let, Kongresni trg 6, vsled raka.

V bolnišnici:

27. aprila. Anton Podlogar, posestnik, 50 let, morbus Brightii. — 29. aprila. Marija Židan, tovarniška delavka, 49 let, jetika. — Jakob Ločnikar, gostač, 82 let, gangraena sinilis. — Peter Kogoj, delavec, 29 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Palačina v 34 urah v mm.
1. 9. zveč.	735-3	11-2	sl. jug	jasno	
2. 7. zjutr.	737-4	8-6	brezv.	del. jasno	7-7
3. 2. popol.	736-6	18-5	sl. jvzh.	oblačno	
Srednja včerašnja temperatura 11-0° normale: 12-1°					

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo

od dné 22. do dné 28. aprila.

	K h		K h
Goveje meso I. v. kg	128	Pšenična moka 100 kg	28-80
„ „ II. „ „	112	Koruzna „ „	17-—
„ „ III. „ „	96	Ajdova „ „	36-—
Telečje meso „ „	120	Fizol, liter „ „	16-—
Prasičje „ sveže „ „	140	Grah, „ „	20-—
„ „ prek. „ „	140	Leča, „ „	24-—
Kostrunovo meso „ „	80	Kaša, „ „	22-—
Maslo „ „	2-—	Ričet, „ „	22-—
Surovo maslo „ „	180	Pšenica „ 100 kg	18-40
Mast prasičja „ „	140	Rž „ „	15-60
Slanina sveža „ „	120	Jčemen „ „	14-—
„ „ prekajena „ „	144	Oves „ „	13-—
Salo „ „	120	Ajda „ „	19-40
Jajce, jedno „ „	5-—	Proso, belo, „ „	20-—
Mleko, liter „ „	16-—	„ „ navadno „ „	14-—
Smetana, sladka liter „ „	80	Koruzna „ „	14-80
„ „ kisl. „ „	80	Krompir „ „	7-—
Med „ „ „ kg	—	Drva, trda, m³	7-40
Pištanec „ „ „	130	„ mehka, „ „	5-—
Golob „ „ „	40	Seno, 100 kg	4-20
Raca „ „ „	—	Slama, „ „	—
Zajec „ „ „	—	Stelja, „ „	—

ZAHVALA.

Ob britki, nenadomestljivi izgubi nam predrage hčerke, oziroma vnukinje, nečakinje, gospice

Marije Milič

zahvaljujemo se vsem, ki so nepozabno tekom dolgotrajne, mučne bolezni tolažbo delež obiskovali, pred vsem čast. gospodu župniku iz Ajdovščine; nadalje vsem darovateljem vencev. Srčno zahvalo izrekamo č. gg. župniku iz Ajdovščine ter očetu gvardijanu od Sv. Križa za vodstvo sprevoda. Istotako se zahvaljujemo vsem spremljevalcem zemskih ostankov preblage rajnce, posebno gospicam, gospodom nositeljem krste in vencev, slav. pevskemu društvu za pretresljive žalostinke ter slav. učitelstvu, ki se je udeležilo sprevoda s šolsko mladino. Konečno iskrena zahvala vsem, ki so prihiteli iz bližnjih in daljnih krajev izkazat zadnjo čast. — Vsegamogočni povrni vsem!

Šturija, dné 30. aprila 1900.

Vabilo

na

III. redni občni zbor

„Kmetijskega društva v Stari Oselici,

registr. zadruga z omejeno zavezo“,

kateri se bode vršil

v nedeljo dné 13. maja 1900

ob 3. uri popoldne

na Trebiji hiš. šte. 4.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika.
2. Pregled in potrditev računov za l. 1899.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Prememba pravil.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

410 1-1

odbor.

Delavec krojaškega obrta

ki je zmožen velike kose za elegantno izvršitev izdelovati, se takoj sprejme.

391 3-3

Jakob Mikolič,

krojaški mojster v Novem mestu.

Nove Šmarnice,

Marijne čednosti in dobrote,

po o. Patisu S. J. spisal

P. Ladislav v Novem mestu,

so izšle, in stanejo v „Katol. Bukvarni“ v Ljubljani v polusnju 1 K 80 h, v usnju 2 K, v usnju z zlato obrezo 2 K 40 h. Po pošti 10 h več.

istrska vina

iz najboljših krajev, po lokalnih cenah od 15-18 kr., naj se zanesljivo obrne pod šifro „strogo pošteno“ poste restante Pulj 2. Postrežba točna in le po uzorcih.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6 se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne duhovniške obleke iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah. Opozarja na veliko svojo zalogo izgotovljene obleke posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah. 170 20

Računski sklep

okrajno posojilnico v mestu Kamnik

za deveto upravno leto 1899.

Uradni dan je vsaki torek od 9.—11. ure in vsaki četrtek od 9.—12. ure. Če je v torek praznik ali semenj, se uraduje en dan prej, če je pa praznik ali semenj v četrtek, pa drugi dan pozneje.

Poročilo.

Posojilnica je deležna vseh postavnih olajšav ter je član „Zveze kranjskih posojilnic v Ljubljani“.

Pristopilo je tekom računskega leta 103 zadružnikov, izstopilo 54 zadružnikov in šteje posojilnica torej s sklepom računskega leta 659 članov.

Promet v računskem letu je bil naslednji:

sprejemkov gld. 253.868-88
izdatkov 253.868-88

Skupaj gld. 507.737-76

Hranilnih vlog se je vložilo gld. 156.763-18
vzdignilo se je z obrestni vred 130.530-27

Stanje koncem leta gld. 299.747-94

Kapital, obresti koncem račun. leta 11.552-85

Vloge se obrestujejo po 4 1/2 % in se sprejemajo od vsakoga, če tudi ni ud posojilnice.

Posojil se je dalo gld. 74.743-46
vrnilo se je 48.599-02

Vseh posojil vkup konec leta 1899 gld. 274.867-07

Iz čistega dobička darovalo se je mnogim tukajšnjim okrajnim šolam, potem družbi sv. Cirila in Metoda, požarni bramb. pevskega društva „Lira“, Narodni čitalnici in re-vežem v Kamniku, dalje slovenskemu planinskemu društvu, akademskemu društvu „Slo-venija“, dijaški kuhinji v Kranju in Celju, dalje otroškemu vrtu in Čebelici kakor tudi mestni godbi različne svote.

Ravnateljstvo.

53 (3—1)

Bilanca.

Aktiva	Znesek		Pasiva	Znesek	
	gld.	kr.		gld.	kr.
Inventar	561	32	Deleži: / glavni 7200 gld.		
Posojila	274.867	07	uprav. 6530	13.730	—
Zaostale obresti	3.156	13	Hranilne vloge:		
Naloženi denar pri zavodih	38.474	16	gld. 288.195-09		
Prehodni	1.600	—	Kapitalizovane obresti:		
Gotovine konec l. 1899	5.755	70	gld. 11.552-85	299.747	94
			Predplačane obresti	1.650	41
			Neizplačana dividenda	849	50
			Rezervni fond:		
			splošni gld. 1006-26		
			posebni 2431-03	3.437	31
			Čisti dobiček	4.999	22
	324.418	38		324.418	38

V Kamniku, dne 2. februarja 1900.

Luka Bergant s. r.

Franc Flerin s. r.

Franc Fischer s. r.

Anton Fröhlich s. r.

Jernej Grašek s. r.

Jožef Močnik s. r.

Račune in glavne knjige pregledal, s pomočnimi knjigami primerjal ter vse v redu našel.
V Kamniku, dne 2. februarja 1900.

53 (3—1)

Avugst Terpene s. r., pregledovalec računov.

Potrjen pri obnem zboru dne 2. februarja 1900, 401 (3—1)

Laki za kočije, podstavke in razkrojljivi laki

trdke W. Harland in sin v Londonu so izmed vseh lakov, kar se jih izdeluje na Angleškem, priznane najboljše, ker se hitro suše ob vsakem letnem času in dajo izredno krasen lesk. Ti laki so najtrpežnejši in ne povzročajo niti marog, niti ne postanejo blede. Dobé se po tovarniški ceni pri tvrdki **BRATA EBERL v Ljubljani**, Frančiškanske ulice.
Vnanja naročila proti povzetju. 9 11-1

Franc Zupan, vlasuljar

v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 4,
priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za
izdelovanje vsakovrstnih moških in ženskih vlasulj
do najfinejšega izdelka. — Nadalje vsa
umetna pletenja in kite iz lepih las.
Postrežba natančna. 49 48-31

Kurja očesa,

trdo kožo, žulje itd. odpravi urno, brez bolečin in gotovo iz-
vrstni in v vseh nedosegljivi **Trnkóczy-jev** obliž, ki je dobiti v „**Fran-
čiškovi lekarni**“ na Dunaji, V. 2, Schönbrunnerstrasse 107. Cena
60 kr., po pošti 65 kr., franko ter rekomandirano 80 kr. — po povzetju ali
če se denar (tudi v znamkah) naprej pošlje. Obliž za poskušajo 35, po pošti
40 kr. — **Učinek z jamčen!** — Razpošilja se točno.
V Ljubljani je dobiti v lekarni **Ubalđ pl. Trnkóczy-ja** na
Glavnem trgu št. 4. 109 20-15

Stajerska
POČASNA
KISLA VODA **Templjevo Styria-vrelec**
SVETOŠLAVNA.
krepčevalna pijača. Neprekošana zdravilna voda.

Glavna zaloga
za Kranjsko:
Mihael Kastner
v Ljubljani. 295 52-11

Dunajska borza.

Dne 2. maja.		Dne 1. maja.	
Skupni državni dolg v notah	98-95	20 mark	23-67
Skupni državni dolg v srebru	98-45	20 frankov (napoleondor)	19-27
Avstrijska zlata renta 4%	117-45	Italijanski bankovci	91-05
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	98-05	C. kr. cekini	11-34
Ogerska zlata renta 4%	117-—		
Ogerska krona renta 4%, 200	92-35	3-2% državne srečke l. 1854, 250 gld.	169-50
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1761-—	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159-25
Kreditne delnice, 160 gld.	731-—	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	203-—
London vista	242-82	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95-40
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj	118-35	Tisine srečke 4%, 100 gld.	139-—
		Dunavske vravnave srečke 5%	256-—

Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108-50	Salmove srečke, 40 gld.	175-25
Zastavna pisma av. osr. rem.-kred. banke 4%	95-—	St. Genois srečke, 40 gld.	183-—
Priporitne obveznice državne železnice	412-50	Waldsteinove srečke, 20 gld.	178-—
južne železnice 3%	324-50	Ljubljanske srečke	49-—
južne železnice 5%	118-40	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	291-—
dolenjskih železnic 4%	99-50	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	6205-—
Kreditne srečke, 100 gld.	400-—	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	788-—
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	335-—	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	114-25
Avstrijskega rubečega križa srečke, 10 gld.	42-—	Splošna avstrijska stavbinska družba	126-—
Ogerskega	21-25	Montanska družba avstr. plan.	533-25
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	13-—	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	440-—
Rudolfove srečke, 10 gld.	63-50	Papirnih rubljev 100	255-25

Protin, revmatizem,

tudi zastaran, katerega celó toplice v 10—15 letih niso ozdra-
vile, ozdravi **gotovo** po nekaterokratni rabi

Zoltán-ovo mazilo zoper protin in revmatizem.

Steklenica velja **2 kroni**. Razpošilja dvorni založnik lekarnar

B. Zoltán, Budimpešta.

Nikaka tajnost.

Od zdravnikov priporočeno.

X. zvezek. Uredil in založil **Frančišek Kralj**
Krasna mladinska knjizica!
Pomladni Glasi
posvečeni slovenski mladini.
Cene: brošir 60 h, kart. 80 h, celoplat. 1 K 10 h, krasno vezani 1 K 80 h. — Dobivajo se: v semenišču, Katol. Bukvarni, pri Ničmanu, Giontiniju, Schwentnerju in pri Krajcu v Novem mestu. — Dobivajo se še prej-šnji letniki razen I. in II.
Z osmimi slikami.
V Ljubljani 1900. **Primerno darilo za Veliko noč!**

Vsa luksus-piva izpodrine najboljše renomirano

dvojno vležano in granatno pivo

iz delniške pivovarne v Budjevicah

ki je na strokovni razstavi v Stuttgartu l. 1897 dobilo **jedino prvo**
častno darilo z izrecnim pristavkom „za izborno pivo“. Jako
pohvalna priznanja tukajšnjih in vnanjih p. n. odjemalcev so mnogoštevilno
na blagohoten vpogled na razpolago.

Oddaja se v sodih in v zabojih po 25 steklenic à 1/2 litra po
konkurenčnih cenah.

Dalje

335 20-7

glavno zastopstvo

I. najboljše renomiranega kranjskega valjičnega mlina
Vinko Majdiča v Kranju.

ANTON DITRICH v Ljubljani

Telefon št. 109.

Marije Terezije cesta št. 2.

Telefon št. 109.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje.
Kulaniha izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kurnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.